

Tyresö Tidning

Organ för Trollbäckens Egnahemsförening med utgivningsbevis

2 - 2025

Boendepreferenser

Ur artikel av Danderyds Villaägareförening genom Lars Avellán

BOENDEPREFERENSER. BYGGANDE OM DE BOENDE FICK BESTÄMMA

Professor Johan Rådberg var Sveriges största forskare inom stadsbyggnad utifrån kommuninvånarnas perspektiv. Johan skulle ha haft en viktig roll att fylla idag när vi upprepar en del av miljonprogrammets misstag i ett nytt 700.000 bostäders program, men tyvärr finns inte Johan med oss längre.

Johans kanske största enskilda bidrag var hans studie av hur vi vill bo om man har möjlighet. Ref [1]. Johan tog fram ett socio-ekonomiskt index. Hög inkomst, utbildning och ledande befattning gav högre index. Modellen som omfattande 2.373 bostadskvarter, utgick från antagandet att de som har ett högt socioekonomiskt index har den största valmöjligheten och väljer de mest attraktiva bostadskvarteren. Index 100 = medel. Resultat:

"Förindustriell" = Byggt för 1921

Kvarterstyp	Socialt index		Kvarterstyp	Socialt index
Förindustriell	201		Höga punkthus	65
Villa	173		Trevånings lamellhus	59
Kvarterstad i innerstaden	147		Blandat höghus låghus	56
Blandad trädgårdsstad	137		Tvåvånings lamellhus	53
Radhus / Grupp-byggt hus	112-123		Höga skivhus	30

Rådbergs studie är ovanligt stor och detaljerad, men i övrigt visar många studier på snarlika resultat. En stor studie täckande Europa [Ref 2] visade att för 61% var den egna villan lika med drömboendet.

Flera studier visar även på kopplingar mellan villaboende och olika hälsoeffekter. T.ex. visar en studie [2] att av åtta stadsbyggnadsparametrar hade den fristående villan näst störst korrelation till högt välbefinnande.

Byggs det då en allt större andel småhus? – Nej!

I Sverige har andelen lägenheter producerade i småhus minskat från 40% till 25% den senaste 10-årsperioden. I Stockholms län sjönk andelen från 25% till 17%

Referenser

- [1] Stadsplanekonstens Irrvägar, Johan Rådberg, 2010. ISBN 9789198004250
- [2] Heart in the right street. Publicerad av Create Streets år 2016. Nicholas Boys Smith. Sammanställning av 200 studier.
- [3] SCB

Kommentarer från TEF:

Boverket har i februari 2024 släppt en rapport om småhusbyggande. I Förordet står det...”I uppdraget ingick att ge en statistisk beskrivning av småhusbeståndet, teknisk standard av det småhusbestånd som saknar folkbokförd befolkning och en beskrivning av de småhus som byggts det senaste decenniet. Redovisningen skulle även innehålla en be-skrivning av byggbar mark som är avsedd för småhus samt en bedömning av lönsamheten för småhusbyggande. Slutligen skulle Boverket redovisa i vilken utsträckning kommuner upplåter mark för småhusbyggande och med vilka villkor.”....

Boverket (2024). *Uppdrag att ta fram underlag för ökat småhusbyggande*. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2024/underlag-okat-smahusbyggande/>

Läsvärt.

Föreningen gav ut Tyresö Tidning mellan åren 1949 och 2011. I den finns artiklar om Trollbäcken samt profiler och verksamheter i Trollbäcken samt intressant om Tyresö. Dessutom beskrivs intressanta platser och givetvis dagsaktuella frågor och planeringsfrågor för framtiden. Alla nummer finns i kommunens arkiv. Intressanta nummer har skannats och finns på hemsidan under fliken historia.

Den underliggande tanken med att utge tidningen igen är att som ett komplement till hemsidan i små steg under en längre period informera om åsikter/värderingar kring samhällsbyggnad, småhusbebyggelse, medborgardialog och kommunala planeringsprocesser både i allmänhet och i Trollbäcken. Mycket av det allmänna materialet erhålls genom samarbete med Villaägarnas Villamiljögrupp och Villaägarna Haninge Tyresö.

Mer information finns på föreningens hemsida www.tef.nu där man också kan få information i olika aktuella frågor.

Ansvarig utgivare: Ordförande Svante Berg, svanteberg@gmail.com, 070 595 33 59

